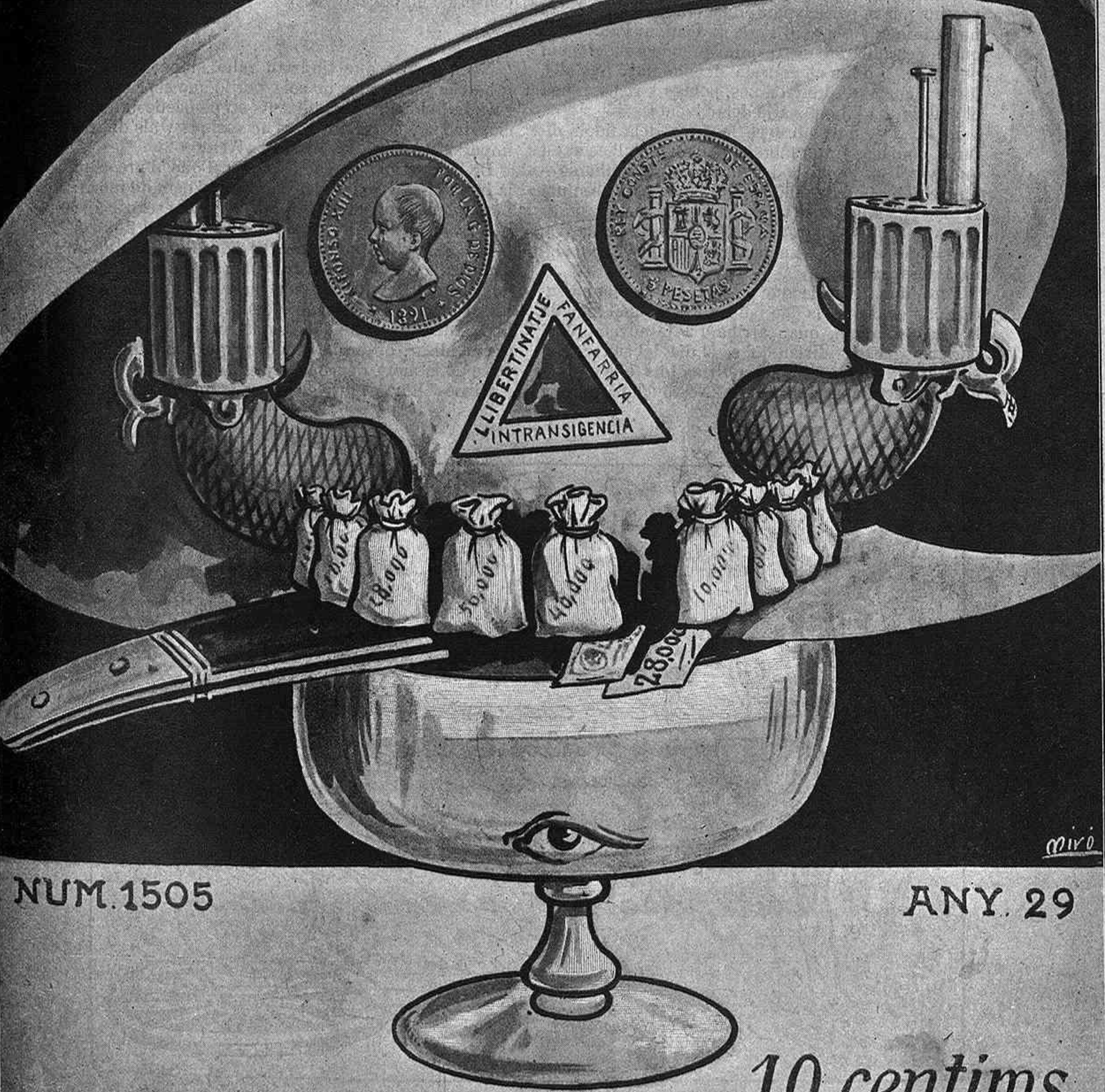

BARCELONA
1 DE NOVE
DE 1907

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

NUM. 1505

ANY. 29

10 centims

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

CRONICA

EL MORT DE L' ANY

HEUNOS arribats com cad' any á la diada de la rutina fúnebre. Per una ficció extranya y original hem vingut á suposar que las personas que 'ns han abandonat per sempre pagant á la mort l' últim tribut, continúan vivint encare, y 'ls fem tant de la vida que 'ls hi dediquém una festa onomástica. Se diria que al morir perderen sos respectius noms, per adoptar el genérich de *difunts*. Ja no 's diuhen Joseph, ni Pere, ni Joan, ni Pau: desde que 's descuidaren de respirar prengueren el nom de *Morts*. Y units en aquesta denominació tots ells, joves y ancians, alts y baixos, pobres y rics, reben el mateix dia l' homenatge dels vivents.

La del 2 de novembre es la festa dels fidels difunts, confosos fraternalment—perque en l' estat en que 's troban ja no poden disputar ni barallarse—dintre del camp de una igualtat, que seria absoluta si tots ells á la mare terra haguessin entregat las sevas despullas; pero que no es més que relativa, atés á que la vanitat humana ni ab la mort se resigna á desaparéixer.

Però lo mateix els que descansan en monumentals panteóns que 'ls que jauben olvidats al fons de la fossa comunal, quan arriba 'l 2 de novembre, si parlar poguessin dirían qu' es el dia del seu sant, y si alsarse 'ls fos possible acudirían tots ells en munió compacta á la porta de la Necrópolis á rebre á

la multitud que 's presenta á donarlos las bonas festas.

Naturalment qu' experimentarian no pocas decepcions, al veure que no es la pietat, ni 'l bon recort, sino la costum, la rutina ó la necessitat de matar algunas horas del millor modo possible, lo que mou á la gent á efectuar un cop al any la fúnebre visita, y al notar aixó disposarian que las initials D. E. P. que ostentan la major part de las sepulturas siguesin aixís interpretadas:—*DEIXEUNOS EN PAU!* Es á dir:—No 'ns amohineu, ni us molesteu inútilment. Tot s' ha acabat entre nosaltres. Concediunos el consol de un etern olvit.

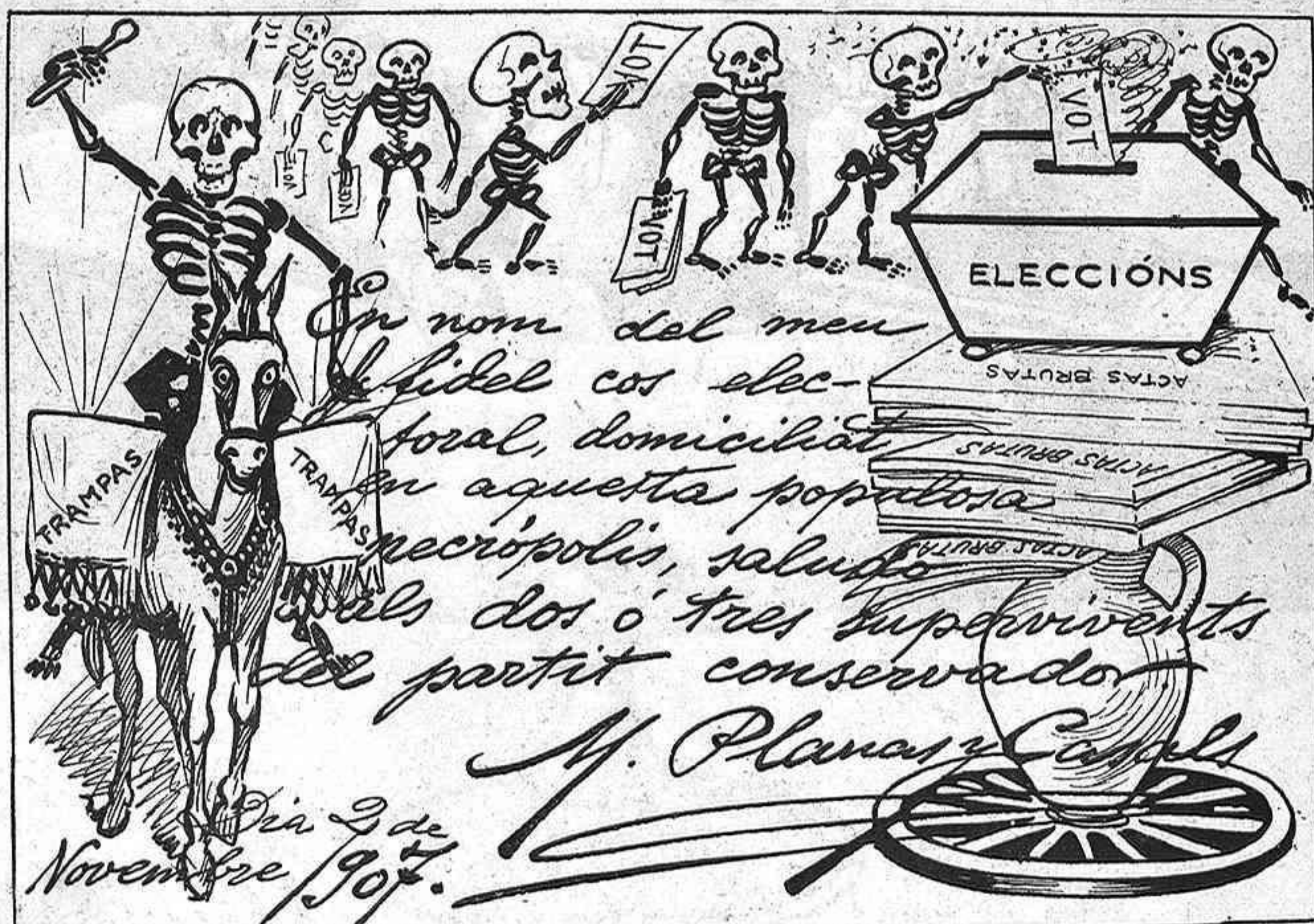
*
*
*

Y en veritat que tindrían rahó al parlar aixís; rahó ben justificada, no sols per lo que aspecta á la seva individualitat de difunts en plena desintegració, sino en lo relatiu á las necessitats y als debers imperiosos de las colectivitats vivents.

De la vida més que de la mort cal que 's preocupi la humanitat. Bé massa ho sabem qu' hem de morir: bé prou ens consta que ningú lograrà escapar á la inexorable sentencia; pero la mort qu' es el final, el terme de la vida, no pot ser el fi, ni l' objecte de la mateixa, com ho demostra que á la mort de cada home sobreviu la colectivitat humana en perenne estat de renovació. Els individuos se 'n van; mes l' humanitat resta y té debers que cumplir y objectius que realisar, objectius y debers que pugnan ab el culte de la mort, depriment y estéril.

Viure y lluytar: lluytar per cada hú, per tots, pels

SERVEY POSTAL

qu' existeixen y pels que vindrán, fent honor als que han sigut y també visqueren y lluytaren; aquesta es la lley qu' hem de cumplir, si volém ser dignes de nomenarnos homes. Als morts sols hem d' estimarlos y venerarlos pels esforços que feren, per las conquistas que realisaren, pel patrimoni de coneixements, de medis y ventatjas que 'ns han legat en la marxa ascendent del progrés humá, tal com nosaltres aspirém á que 'ls que van venint y 'ls que vindrán en els sigles futurs, ens estimin y venerin per iguals motius de reconeixensa y agrahiment. Y aquest esperit de solidaritat humana que abarca desde las generacions que foren á las qu' encare han de neixer no es pas el culte de la mort, sino l' alentadora lley de la vida.

* * *

¡Viure y lluytar! Sembla talment que aquesta divisa s' haja fet exprofés pera Catalunya, en els actuals moments històrichs.

May com ara s' ha revelat en la nostra benvolguada terra una energia tan gran y una decissió tan ferma á mantenir y acreixer la seva vitalitat. Per aixó lluyta y lluytará sense treva ni repós. De cap manera vol sucumbir víctima de las pretensions intolerables de un Estat oligárquich en plena descomposició, impotent pera 'l bé y sols pera 'l mal habilitat. De cap manera vol Catalunya contaminarse las mortals fredors síntomas funestos d' enervaments y parálisis que caracterisan á moltes altres infelissas regions d' Espanya. Catalunya té prou calor de vida y sobrat halé no sols pera salvarse ella, sino pera conseguir la salvació de sas germanas. No's contenta ja ab poder viure ella, sino que aspira á que las demés visquin també com ella. Catalunya, dintre d' Espanya, vol ser y será la gran Ressucitadora.

La campanya ha comensat fa temps, y fins ara totas las accions parcials s' han resolt victoriosament en un avens important del esperit catalá, no

no sols quan ha accionat el poble en massa expansionant els seus sentiments y concretant de una manera admirable las sevas opinions en la lluyta dels comicis, sino també tantas quantas vegadas sos representants en el Parlament, en renyit combat, han enlayrat com una bandera invencible, el pensament de Catalunya, per damunt dels prejudicis, els egoísmes y las malavolensas dels seus eterns enemichs, enemichs á la vegada de la prosperitat d' Espanya.

Tant possessionats estém de la nostra rahó, única forsa soberana de la vida, que fins ara no pot citar-se, en boca de nostres adversaris, un sol argument serio que basti á posarla en dupte, ni molt menys á contrarrestarla. Aixís, en els debats sobre 'l projecte de lley de administració local, las grans veritats exposadas pels nostres dignes representants, fillas del estudi y l' observació dels fets restan fins avuy incontraditas, alsantse vencedoras sobre 'ls recursos habilidosos, els sofismes, la fullaraca retórica y la mateixa forsa material basada sols en la superioritat numérica de una majoria inconscient, de una majoria de compromís ó de contracta.

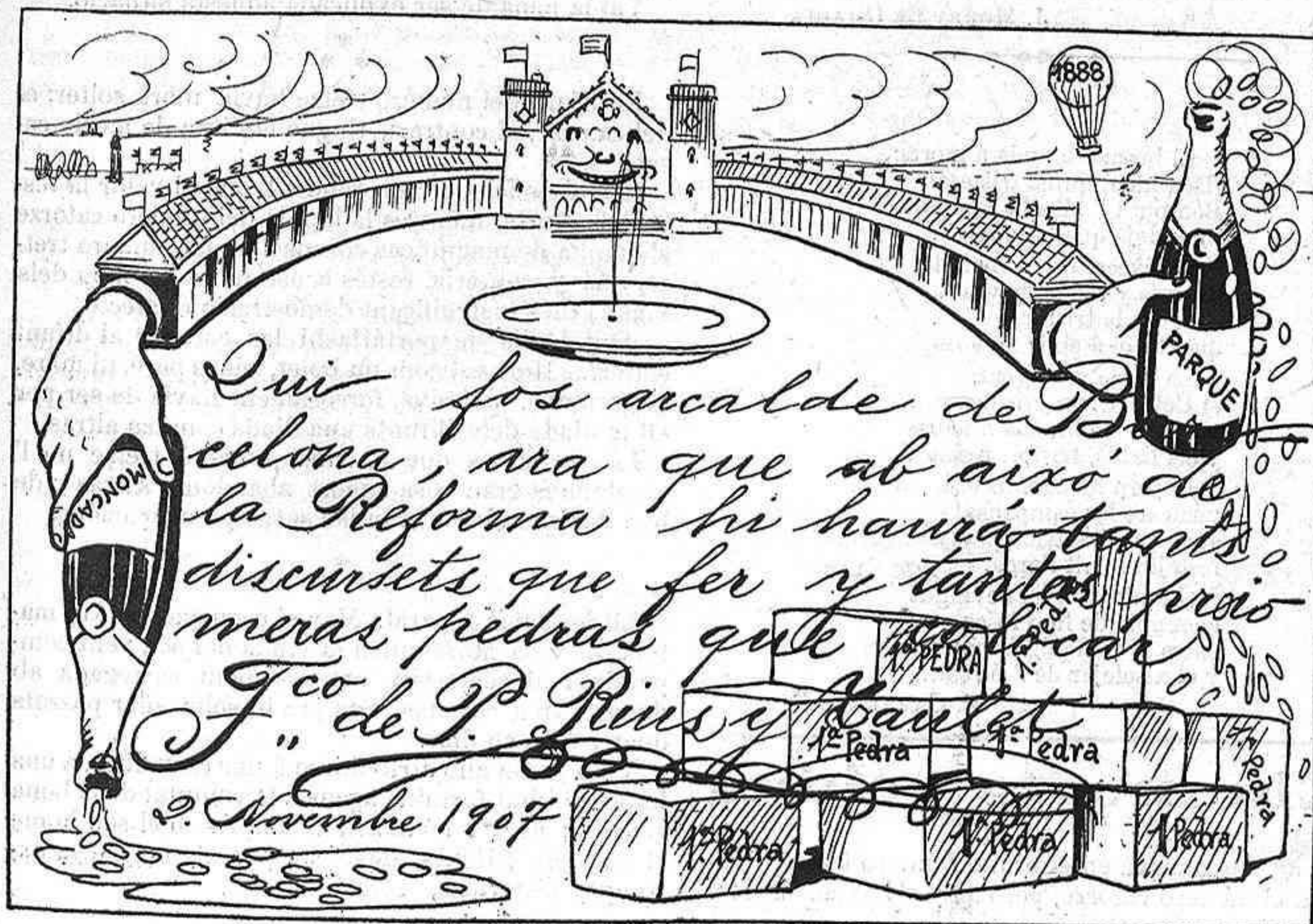
Podrá al últim votarse la lley que ha arbitrat en Maura pera dificultar l' acció reivincadora de la Solidaritat; pero aqueixa lley naixerá morta y careixerá d' eficacia. Son ja prou terribles els cops que porta rebuts pera que 'l papá que l' ha portada al mon pugui esperansar may que arribi á caminar ella tota sola.

Aqueixa lley es l' envoltori del mort de l' any: en Maura. Ab ella tractava d' enfortirse y s' ha debilitat encare més de lo qu' estava.

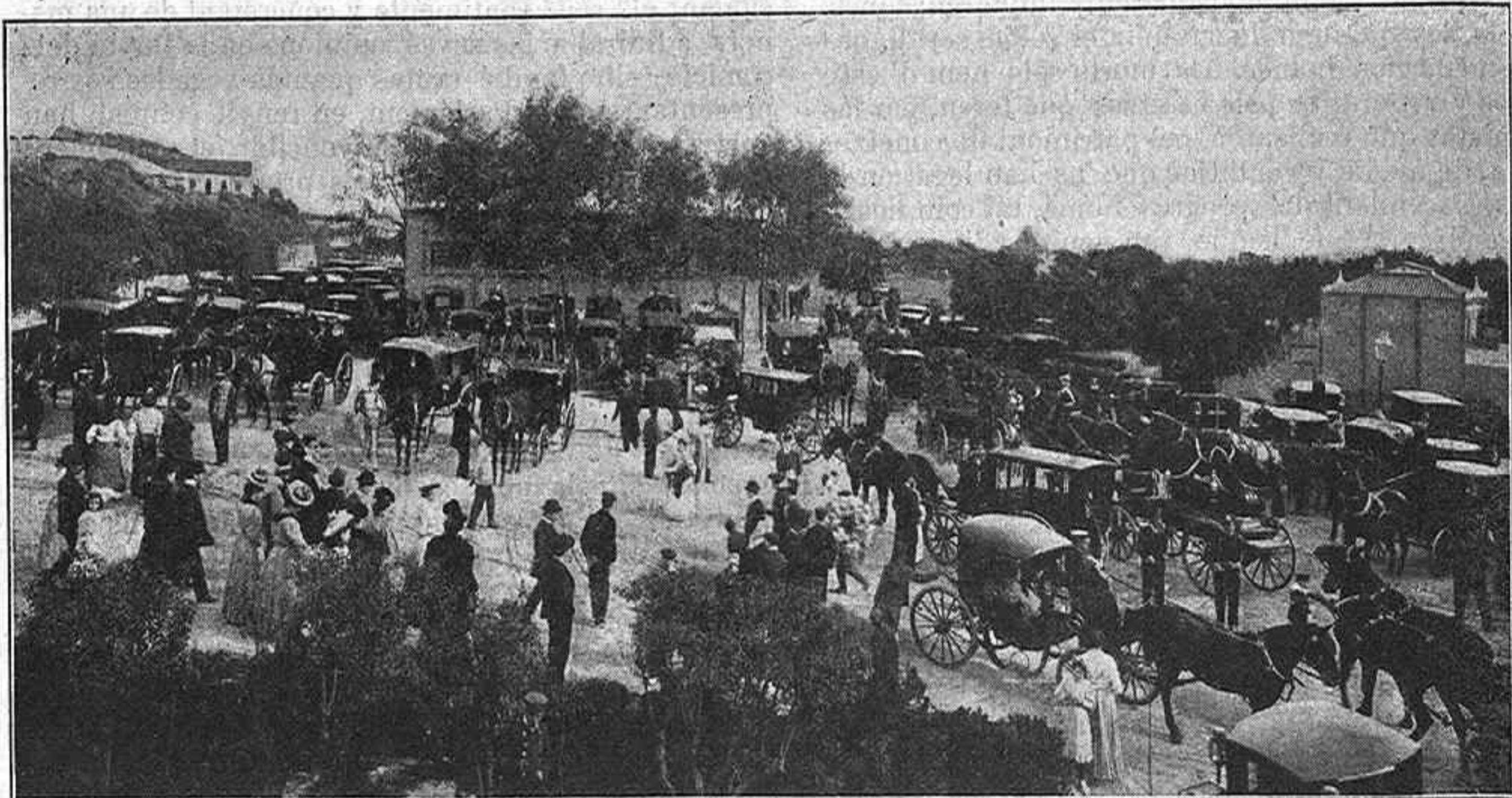
L' Amo Toni ab la seva obra famosa, tal día com avuy, ens fa l' efecte de un cadáver enrampat dintre de una corassa de llauna abonyegada.

P. DEL O.

D' ULTRATOMBA

La plassa del Cementiri

MORTUORIAS

Quan se l' enduyan, el vent
movia dos cintas blanques
de un gran llas de la corona
posada damunt sa caixa.

¡Quin efecte 'm feu, al veure
moure's las cintas!... Semblaven
las alas de un angelet
que volia remontarse!

Per l' Abril varem prometre'ns;
morí ella al Juny per disort;
tot el temps que las flors viuhem
van viure nostres amors.

J. MORET DE GRACIA

†
† †

El bronzo branda á morts;
¡Deu meu, quina tristesa!
Bon punt l' alba ha apuntat,
¡brandeja que brandeja!..

S' aixeca 'l jorn malalt
tot gris y plé de boyra...
es tanta la tristor
que 'l Sol á eixir no gosa.

La tarde va cayent;
el Cel es d' un gris negre,...
y el bronzo branda á morts
y els llabis, tristos, resan...

El jorn ha agonitzat,
y encare las campanas
apar qu' ab tétich plany
festejin la nit llarga.

¡La nit, que ha devingut
com gola de llop fosca,
entre 'l brandeig á morts
y el xisclejar de l' óliva!...

F. CARRERAS P.

Els morts vehins

L' un descansava en el ninxo número tretze, l' altre en el número catorze; pero may s' havian dit res.

¿Per qué?... Ni ells mateixos ho sabían. Repulsions instintivas, tal vegada; temperaments aixuts, refractaris á tota expansió; desconfiansas mútuas sense justificació plausible... Entre 'ls vehins de carn y ossos ¿no passa ab freqüencia lo mateix?

Lo cert es que no 's parlavan. Si de tant en tant, al treure, com es natural, el cap del ninxo, la casualitat feya que las sevas miradas se creuhessin, ab una lleugera inclinació de testa quedavan pagats.— ¡Mmm!...— ¡Mmm!... Y llestos.

Ab tot, malgrat aquesta fredor que portava ja sis anys de fetxa, no eran els dos vehins tan indiferents com poguera creure's. Si no per tots dos, al menos per la part d' un d' ells.

Val la pena de ser explicada aquesta situació.

*
* *

El difunt del número tretze havia mort solter; el del catorze, al contrari, tingué la ditxa de morir casat.

Res té donchs de sorprendent que al venir la festa dels Morts, mentres la lápida del número catorze s' omplia de magníficas coronas, la del número tretze, nua y solitaria, restés sense rebre del món dels vius la més insignificant demostració d' afecte.

¿Qui havia de portarlashi las coronas al difunt solter?... Mort sol com un bolet, sense pare, ni mare, ni germans, ni cosins, forsosament havia de ser per ell la diada dels Difunts una diada com las altrás.

La veritat es que al mort número tretze no l' amohinava gran cosa aquest abandono. Altras y de ben distinta índole eran las sevas preocupacions.

*
* *

Ell ho havia reparat. May s' esqueya á ser el mateix día dels Morts quan la viuda del seu vehí compareixia al cementiri, amorosament carregada ab dugas ó tres coronas. Sempre hi solia anar passats quatre ó cinch días.

Y no podia alló atribuirse á una casualitat, á una impossibilitat fortuita, agena á la voluntat de la bona senyora; nó. Si no anava á cumplir ab el seu home el día dels Difunts, devia ser per alguna causa extranya, misteriosa, secreta.

CADA ANY

Nou, el día dels Morts.

—Potser aquest any acudirà puntualment—pensava 'l mort número tretze al acostarse la fetxa clàssica.

Y 's posava al aguayt, esperant veure arribar á la viuda del seu vehí.

Pero passava la diada, passava l' endemà, passava un altre día, y un altre, y un altre, y á lo millor, un dematí, entre nou y deu, cruixía la sorra del desert caminal, un insinuant soroll de seda torbava 'l silenci d' aquell plácit reconet, y ¡era ella! la viuda del mort número catorze en companyia de las dugas ó tres coronas de costum.

¿Per qué no hi havia d' anar el día reglamentari, consagrat per la tradició? ¿Per qué aquell retrás, del qual venia á ser ella l' únich exemple?

Y donant y tornant á donar voltas á aquest extrany enigma dintre del seu crani buyt, passava 'l mort número tretze horas y més horas.

*
* *

Un día per fi, cansat de rumiar inútilment, resolué el marejat difunt fer lo que may havia fet en sis anys que duya de cementiri. Determiná parlar al vehí.

Posat d' intent en vigilancia, á la primera ocasió en que l' altre tragué el cap del ninxo pera pegar al exterior una furtiva mirada, s' apressurá á saludarlo ab marcada afabilitat.

—¡Bon día tingui, vehí!...

—Bon día—va fer aquést, ab no poca sorpresa, pero en tó també molt amable.

—Vosté era casat, oy?

—En efecte.

—Suposo que la seva viuda deu ser aquesta senyora que cada any sol venir á portarli unas quantas coronas, molt bonicas per cert.

—Ho ha endevinat. Ella era efectivament la meva mitja taronja.

—¿Sab que he observat en las sevas visitas una cosa molt rara?

—¿Molt rara?

—Raríssima. ¿Cóm es que ni un sol any vé á portarli la piadosa ofrena el mateix día dels Morts?

—¡Ah!... Perque li es impossible.

—No comprench...

—Jo li explicaré. La meva viuda es la duenya d' un establiment de flors artificials, coronas fúnebres, etc., etc.

—¡Y bé!

—Cumplint ab el seu deber, lo primer que procura ella el día dels morts es vendre las coronas que té fabricadas... Acabada la venda, passa revista al aparador...

—Ara ho entench!... Y las coronas que no ha pogut colocar...

—Vé á portármelas á mí...

A. MARCH

Sobre la mort

Morir será cosa trista.
Deu sé igual que 'l sentiment
que sent un que quedi cego;
que estimi y no sé 'l comprén;
que vulgui feyna y no 'n trobi;
que té gana y no té plat;
que veneri la justicia
y no tingui llibertat.

Morir será cosa trista,
pero es molt bona... El que cau
per sempre, no torna á caure...
y gosa l' eterna pau...

Sufreix el cego, el que estima,
l' obrer, el que fam pateix,
el justicier... L' home, mort,
té més sort qu' ells... ¡No sofreix!

ANDRESITO

MORTA COSMOPOLITA

EPITAFI

Aquí jau Na Rosa Gestas;
satisfent sos ideals,
derrotxá grans capitals
en balls, banquets y altras festas.

Tingué ayments russos, francesos,
italians y un d' argentí;
mes sa mort la van sentí
tant solzament *els inglesos*.

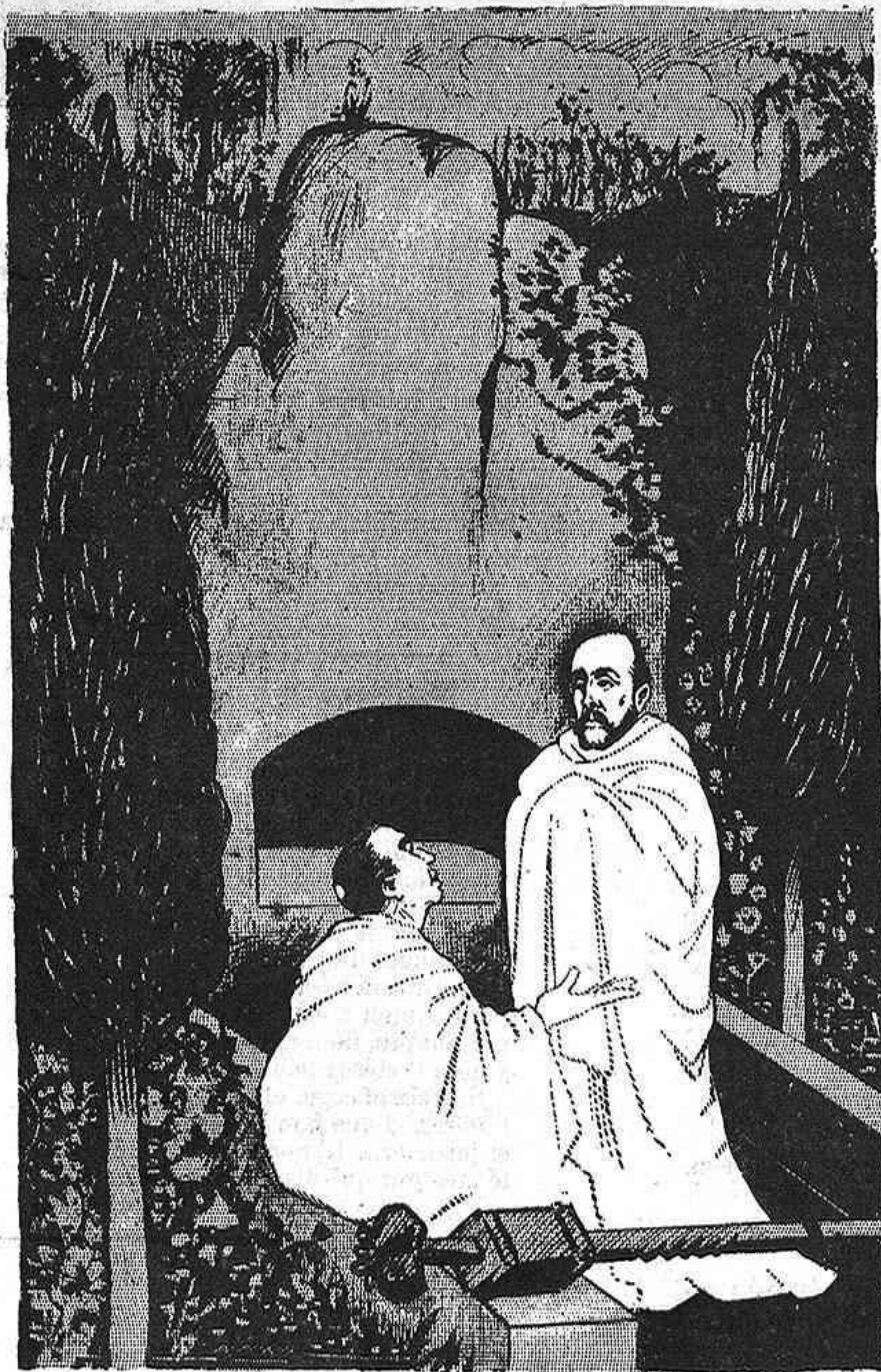
UN DE R.

GLOSARI

És el dia dels difunts. Els morts celebren avui sa festa anyal, i els vius, pera no ser menos, també la celebren. Però'ls morts la celebren fent la mateixa vida de cada dia, no movent-se d'allà on són, del fastuós panteó, del modest ninxo o de l'oblidada fossa comunal, envoltats de fosca eterna, atuits per l'aclaparadora inconsciència del No-Res; i els vius la celebren menjant castanyes i panallets, anant a missa, passejant, veient comedia, anant al cementiri a llegir epitafis, etzètera, etzètera i més i tot. I això, ademés de ser altament injust, resulta depressiu i ridícul pera'ls desventurats ciutadans de Necròpolis. És veritat que tot això que fan els vius ho fan pensant en els morts; però, ai!, el pensament ningú'l detura! I passa sovint que'ls recuerdos eternos s'empastifen de maçapà i s'humitegen am mistela. Pera que acabi d'una vegada pera sempre aquesta anua-

ENTRE ELLS

—¡Quina ingràtit, amich Robert! Ningú's recorda del monument que'm varen prometre. ¡Ni sisquera s'ha obert la subscripció pera recullir fondos!

—Ríute'n d'aixó dels fondos, Cinto. Jo'ls tinch recullits anys há, y no obstant, ja ho veus, ¡naranjas!

ria profanació, el glosador proposa: Que la diada dels difunts la celebren els vius dormint, que és, per sa posició i sa inconsciència, l'estat de l'home més semblant a la mort. No tenen ells els ulls tancats? Doncs tanquem-los també nosaltres; que ningú's mogui del llit. ¿No és la posa horitzontal la que regularment guarden els morts? Doncs ben estirats, tots, sota l'amable flassada, el nostre sudari de de cada nit. ¿No és el repòs, l'inercia absoluta'l distintiu dels que han deixat d'existir? Doncs a reposar i a geure tot el sant dia. ¿No és la quietut suprema, el silenci solemniat lo que presideix els cementiris? Doncs tot-hom a callar i a dormir. Això fóra la mellor corona pera ells, que gojarien d'una tranquil·litat que ara'ls neguem, i lo més pràctic i saludable pera nosaltres, ja que l'endemà de Tots-Sants a qui més qui menos li vindrien molt bé vintiquatre horetas de dieta voluntaria.

D'aquesta pensada en vol el privilegi, el glosador, i pera donar l'exemple, tal com ho proposa ho executa, i se'n va al llit. A teixir la primera corona de sempre-dorms, que dedica als volguts avant-passats... Pensar i executar. Fiat voluntas! És la superioritat que tenim els vius sobre'ls difunts. Pera alguna cosa som supervivents.

XARAU

Consideracions fúnebres

Vanament l'home's trasbalsa esperonat per las passions durant la seva vida accidentada; son ben inútils els seus afanys y el desbordament dels seus instints: en quant arriba l'hora acaba la vida, y al moviment incessant, á la energia del pensament, subsegueix el repòs de la mort, la eterna pau del sepulcre. Darrera del ilògich orgull de la familia poderosa, qu'apila masses marmóreas sobre las despullas dels seus passats, s'hi amaga la quietut fúnebre, idéntica á la de la fossa marcada ab una creu anónima que guarda las despullas d'un sér pobre, y per abdós cadáveres comensa la vida inorgánica, nou modo d'ésser d'aquells cossos abandonats de la vida y quíns esperits han assolit l'etern repòs de la perpetuïtat.

Las vanitats humanas, el luxo desenfrenat, l'ambició desmesurada, acaban á la tomba y els seus rics ornaments sols serveixen pera afalagar als que sobreviuen, molts dels quals ni s'apropan á tributar un recort sobre aquell mausoleu luxós que senyala, en la mansió del descans etern, més aviat la opulència d'una familia, que las despullas d'un sér estimat.

S'acostuma en el día de difunts visitar el cementiri, més per distracció que per pietat, y ab afany d'admirar el luxo que s'exhibeix en aquest día en las mansions de la mort, de la mateixa manera que's fa á las ciutats en las mansions de la vida.

El conjunt de la multitud abigarrada qu'assalta'l cementiri en las grans ciutats; la seva xerramenta tan poch piadosa, que com onada térbola va á estrellarse contra las parets de la mort, m'ha fet sentir sempre la anyoransa del cementiri de poble, nodrit ab sava de dolor, sincer y expontani, exteriorisat per uns quants poms de pensaments y altrás flors tristas, reviscoladas y entendridas ab llágrimas dels que foren parents ó amichs dels qu'allí descansan.

—¿No 'ns afecta per res á nosaltres aquesta ditxosa Reforma?

¡Quina diferencia entre 'ls corteigs fúnebres de ciutat, y els de un poblet de montanya! La caixa mortuoria que porta escás acompanyament, es un enterro més sincer, més piadós, que 'l que ostentant vistosas pompas, remolca un llarch estol de personas que acompanyan el cadáver d' un acabalat á la tomba de la familia, parlant dels assumptos del día ó del yá y vé dels seus interessos comercials.

¡Malehidas las grans ciutats ahont tot s' hi adúltera: fins els esclats del dolor!

J. PUIG CASSANYAS

LA MEVA CORONA

A la memoria del que fou benemérit y generós industrial
MONSIEUR ANTONIN BAURIER (*)

La turba concirosa
fa vía silenciosa
al lloch d' eterna pau;
el caure de las fullas
endressa á tas despullas
un trist adeussiau.

Ta má benefactora
la classe obrera anyora
mateix que al sol las flors;
d' un' alta executoria
vol renovar l' historia
com en els temps millors.

A cambi d' obras bonas,
magníficas coronas
l' agraument t' ha dat;
y al cel inmens fulgura
la llum serena y pura
de santa Caritat.

J. BAUCELLS PRAT

Roda, 17 octubre 1907

(*) Antich industrial francés, que á mitjans del sigle passat importá á Roda els teixits mecánichs Jacquard, y que fou sempre pels obrers un pare amantíssim.

LLIBRES

GRAMÁTICA PEDAGÓGICA DE LA LLENGUA CATALANA. (Curs superior), per JOAN BARDINA, Director de la Escola de Mestres.—L' autor, en un dels apéndixs al text, consigna, entre altres, aquests aforismes:

«El procediment pedagógich es més important que 'l contingut científich, tractantse de llibres didáctichs.—No s' aprén la llengua per la Gramática, sino la Gramática per la llengua. La Gramática es el coneixement reflex d' un idioma y son purificador. Per lo mateix que ella suposa un fet, la llengua, y no 'l crea, sobran las teorías y 'ls tecnicismes.—La Gramática de la llengua propia es absolutament distinta de la Gramática d' una llengua estrangera. Una Gramática que serveixi alhora pera catalans y estrangers, es un absurd pedagógich condemnat á esterilitat.

«... Apoyantse la llengua en el pensament (ideya) y en la natura (cosas) la Gramática deu fonamentarse en la llógica y en la realitat. Un naturalisme racional sustituirá á las abstraccions á que tant se presta aquesta ciencia y, per altra part, s' ensenyará de rahonar, infundint al alumne un cert sentit de filosofia casolana que eduqui l' enteniment.—S' ha de cultivar ab preferencia la rahó sobre la memoria. Per lo mateix s' han de suprimir las reglas y excepcions, pera cedir son lloch als principis y conseqüencias. Rumiació per comptes d' erudició. El cervell que pensa al lloch de la máquina que medita.

«... Las llengas no son patrimoni dels escriptors ni dels filólechs. Fetas á copia de parlarse, no las poden reglamentar els filosofhs, ni están á mercé de motllos prévis. La plebs y el temps las descapdellan, y l' ús nacional es sa lley suprema.—Las llengas han pres carn passant per la pensa, las orellas, la gargamella y la boca. Conformes á n' aquesta doble lley psicológica y fisiológica, s' han anat apartant de la etimología, resultant que lo irregular etimológich es lo regular fisiológich.—Además del ús ó fonisme hi ha l' etimología y l' ús dels clássichs. Tota llengua té enfonzadas sas arrels en otras llengas més antigas. Y 'ls clássichs son quasi bé sempre un trasllat fidel del ús de llurs temps.—La Pedagogía té sa Llógica especial, ben diferenta d' aquella tan freda y geométrica que 'ns ensenyan á las aulas.»

—Si estás cansada, dígho: tornarém al ninxo.

TEATROS

PRINCIPAL

Ja s'han acabat—per ara—ls notables concerts de la *Filarmònica Barcelonesa*, dirigits pel mestre Lassalle.

En el tercer ens donà a conèixer la *Serenata italiana*, d' Huch Wolf, un músich de gran talent que, com molts altres genis, tingué la desgracia de ser incomprés y morí jove; y la segona *Sinfonia en do menor*, de Bruckner, que es un' àliga de la música moderna, de gran volada, y quals obras, al igual que 'l bon ví, milloran ab el temps en exquisidesa y bon bouquet.

May se li agrahirá prou al mestre Lassalle sa briosa iniciativa, pera donar als programas dels seus concerts un sentit progressiu. Ell es qui ha fet conèixer en Bruckner a n' els filarmònichs barcelonins, y precisa consignar que l' ha tractat ab gran carinyo y no menos talent.

Completá 'l tercer concert ab la execució d' *En las estepas del Asia*, del rus Barodine, una pessa que va entrant cada día més; ab el *Boston*, de Sibelius, y ab la quinta sinfonia del colós Beethoven, que alcansá una interpretació irreprotxable, sobre tot en l' *andante*.

Aquesta audició, al igual que las dos que la precediren, tingué un éxit inmens, deixant en l' auditori el viu desitj de que 'l mestre Lassalle, que ha demostrat valer tant, vaja prosseguint la seva tasca de cultura, de bon gust y de progrés artístich.

La companyia del *Principal* ha estrenat un *despropòsit* y una visió musical.

El *despropòsit* se titula *L' hort d' en Churrupecu*, y es de lo més dolent que s' ha posat may en escena. ¡Llástima de rius que, al desbordarse, no arrasin aqueixa mena d' horts, aptes tot lo més pel cultiu de rabaquets!

¡PRIMER ANIVERSARI!

¡LA TERRA LI SIGUI LLEUGERA!...

Ab aquests y altres aforismes explica 'l Sr. Bardina la novetat de la seva Gramática.

Y ho resulta de nova en tots sentits, al desenrotllar las vuyt parts en que está dividida (Analogía, Morfología, Etimología, Sintaxis, Prosodia, Fonología, Ortografía y Filología), no ab preceptes concrets de *Magister dixit*, sino ab un seguit d' exemples práctichs propis per' exercitar la inteligencia y la rahó, arrelant els coneixements adquirits en el terror del convenciment. Ab aquest sistema hi ha que ensenyar als homes; els exclussivament pnetoténichs sols poden servir per' ensinestrar als lloros.

En las planas parellas de la Gramática, en paragrafs breus y concisos ben encadenats, va compresa tota la part que podriam dirne preceptiva; y en las planas senassas, la part práctica, conteniint, además d' un abundós vocabulari de barbarismes y d' una serie d' enginyosas figuras que ajudan a la comprensió dels mots y de las ideas, un sens fí d' exercicis basats en el llenguatge usual y en trossos escullits dels autors catalans antichs y moderns.

Y encare que no tots els exemples aduhits per l' autor sigan intatxables (en aquestas materias la perfecció absoluta es impossible), cal reconèixer que la Gramática del Sr. Bardina representa un progrés pedagógich inmens, que contribuirá en gran manera a enfortir la vitalitat, purificar l' ús y extendre 'l coneixement de nostra benvolguda llenga catalana.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Judicis crítichs sobre 'l poema LÓ GENI CATALÁ, ab un prólech y un vocabulari del mateix autor.—El Sr. *Falp y Plana* ha coleccionat en aquest follet els judicis crítichs, tant els adversos com els favorables, que meresqué 'l seu llibre, emesos en la premsa y formulats per distingits escriptors nacionals y extrangers.

... *En Barba Azul*. Monólech de *Santiago Rusiñol*, estrenat en el Teatro Catalá (Romea) el 18 d' abril de 1906.

... *Joan del Os*. Qüento de la vora del foch, en dos actes, d' *Apeles Mestres*, que en l' actualitat s' está representant en el *Principal*.

RATA SABIA

—Feume un favor... Si veyeu passar la dona Ino li digueu pas ahónt estich enterrat!

Firma l'obra un tal *Lluís d' Arenys*, que's feu mereixedor d' una pluja d' atmetllas d' aquella terra; pero tiradas ab mandró.

L' *Avi Brusi* es l'únic periódich de Barcelona que s'ha atrevit, encare que modestament, á alabar aquest esperpento. «Es—diu—un sainete en un acto, sin pretensiones; pero que contiene algunos chistes que el público rió.» ¡Y qué havía de riure, sant cristiá! Lo que fa riure de veras es que conegui tothom á D. Teodoro, ab tot y posarse á cada nova obra que dona á l'escena, una careta distinta. Aixís, al presentarse ara disfressat de D. Lluís d' Arenys, desde las primeras escenas, tothom va dir: —Es ell; es en Baró.

Y la *gacetilla* del *Avi Brusi* demostra clara y palpablement que 'l públich no va equivocar-se.

***

La visió musical *Lo fill del rey* está basada en una coneguda rondalla popular, que 'l Sr. Marinello ha desenrotllat ab acert y versificat de má de mestre. ¡Llástima que alguns passatjes adoleixin d' una lentitut excessiva! En el teatro convé caminar depressa.

La partitura del mestre Argelaga, encare que no's distingeixi pel seu valor técnic en lo relatu á la orquestració, posseheix lo que al nostre parer val més que tot: inspiració, frescura y expontaneitat. La técnica s'apren, y en cambi las altras condicions son innatas.

L'obra, posada ab esmero, produheix molt bon efecte, y 'ls autors, lo mateix el de la lletra que 'l de la música, sigueren cridats al escenari al final de la representació.

EN ELS DEMÉS TEATROS

Pocas ó cap novetat que sia digna de registrarse.

Del *Tivoli* se'n ha anat la *troupe* Alegria, que aquest any no sé per quín motíu semblava la de la *Tristesia*, tal era la desanimació de las funcions. Desde ahir una nova empresa ha inaugurat un espectacle de balls y varietés.

Com cada any, en aquesta temporada, *D. Juan Tenorio* fa de las sevas en tots els teatros de vers.

A *Novetats* s'encarná ahir en la personalitat del eminent Borrás, que inaugura ab l'obra d'en Zorrilla una serie de funcions. Al *Circo Barcelonés* el fa en Guitart; al *Apolo* en Parreño, y á *Romea* tots els primers galans á competencia.

¡Ah!... Me'n descuidava: al *Eldorado* estava anunciat per ahir á la nit un *Tenorio modernista* (!)

N. N. N.

CALAVERADA

El dó sobrenatural
que tenim tots els *poetayres*
de remontarnos pels ayres
com un alat animal;
aquest *passe* universal
que 'ns obra totas las portas,
y el meu *Jo*, d'emocions fortas
sempre buscadó atrevit,
van portarme l'altra nit
á un sarau de *morts y mortas*.

Y ¡fills meus! Al veure alló
l'ánima 'm va caure á trossos;
m'anavan cruixint els *ossos*
que forman part del meu *Jo*,
y vaig veure *mori* en flò
mas il-lusions falagueras!
Alló era un nou Ramalleras;
un *Trianon* desenfrenat;
alló era, en fi, un agregat
de perfectes *calaveras*.

Allá, 'l pervertit jovent,
tot materia y tot malicia,
ab *macábrica* impudicia
se presentava á grat-cient
tot nú davant de la gent.

Y ¡esgarrifinse, lectors!
Sense ni un d'aquells pudors
tan propis en las donzellas,
igual qu'ells, mostravan ellas
l'horror més gran dels horrors.

En aquell lúbrich concert,
en aquella xorca dansa,
la llibertat d'ensenyansa
tenia un éxit complert.

—Noy, ja ho he probat tot: tan bé s'está en un sot com en panteón de cinquanta mil duros.

Posat tot al descobert,
desde las *extremitats*
fins als *ossos* més sagrats
y més dignes de respecte,
tot a n' allí 's veyá objecte
de mil y una atrocitats.

Aturdit, esmaperdut,
davant d' aquell espectacle,
va ser cosa de miracle
com no fujo escorregut.
Pro, curios com he sigut
sempre en grau superlatiu,
vaig pensar: Ja que algú 'm d'íu
que al ball dels *vius* dormo fort,
en aquest ball de la *Mort*
potsé passarás per *viu*.

Ve si aquí qu' ets forasté
—y per molts anys pugas serho—
tens sort de trobá un pandero
que vagi una mica bé.

Y el pensament que vaig fê,
en práctica 'l vaig posar.
Al primer cop d' ull, es clar:
no anant vestits, se suposa,
que 'l género es una cosa
difícil d' averiguar.

D' aquell munt d' *osseras* bellas,
¿quíns *ossos* son femenins,
y quíns els més tendres, quíns?
De tantas blancas *canyellas*
y tants parells de *costellas*,
podrá 'l sabi observadó

treuren l' entrellat; jo no.
Sols ab tacte y molta vista
vaig lograr fé una conquesta
que... vaja, que ¡Deu n' hi dô!

Ab el geste y el posat
(y ab el no donarme pota)
va semblarme una xicota
carregada de bondat.

La porto á un lloch retirat;
l' abraço ja pel camí;
li parlo... y al dar-me 'l sí,
¡vágam Sant Pau, lo que sento!
Era la veu d' un sargento
que fa trenta anys va morí.

Malehint la meva sort
encare fujo ben lluny!...
Vaig pendre un disgust tan fort,
que si no 's tracta d' un *mort*
el mato d' un cop de puny.

PEP LLAUNÉ

ESQUELLOTS

Els tres felissos regidors que
van anar á Valencia á comprar
caballs per la Guardia municipal
no saben avenirse de que la
premsa 'ls haja passat per las
baquetas, y no arriban á compen-
dre que si una vegada la premsa
ha sigut intérprete fidel de la opi-
nió pública es aquesta.

A primera vista sembla trac-
tarse d' una fruslería, y no obs-
tant la cosa té la seva importan-
cia, per la tendencia que indica á
xalarse á expensas de la Pubilla.
Si per cada adquisició que haja
de fer l' Ajuntament á fora de
Barcelona, té d' enviarhi comis-
sionats, la Pubilla no guanyará
prou pera satisfer viatjes de
recreo.

**

Els tres caballistas, cap dels
quals posseheix, que sapiguém,

condicions técnicas especials pera intervenir en la com-
pra de caballs, ni de burros, lo millor que podían fer,
en vista del *tolle-tolle* públich, era aplicarse la pomposa
frasse d' en Castelar: «Roguemos á Dios que nos perdone,
y á la historia que nos olvide.»

Si s' haguessin arronsat, com devían, ja ningú 's recor-
daria d' ells ni del seu viatge.

Pero, pera treure's el mal gust de la censura popular,
varen permetre que 's proposés en sessió pública la con-
cessió en favor d' ells d' un vot de gracias, que á la fi
quedá reduhit á una declaració del Ajuntament d' haver
vist ab gust la seva conducta. Ab lo qual no han conse-
guít altra cosa que tornarse á posar en evidencia.

Aixó val tant com volguer que 'l regust de las suculen-
tas paellas que varen consumir en el viatge 'ls torni á la
boca.

**

Y l' Ajuntament s' ha posat en ridícul.

Si per cada acte que realisi tal ó qual regidor se li ha
d' otorgar un vot de gracias, es de creure que se 'l dona-
rán uns als altres el día que vagin á fer un ápat, conside-
rant l' abnegació que representa 'l fet d' arrostrar ab im-
pavidés el perill d' una indigestió.

Una recomenació que crech molt oportuna.

May es convenient, y ara menos que may, que 'ls re-
gionalistas y 'ls nacionalistas se tirin indirectas y 's sus-
citin entre ells rivalitats, per nimietats y tonterías.

Ho sabém de bona tinta; Catalunya no ho vol que re-
nyexin: Catalunya desitja y exigeix que visquin com ger-
mans. Si dintre de la *Solidaritat* s' han arribat á armoni-

BARCELONA, CASTANYERA

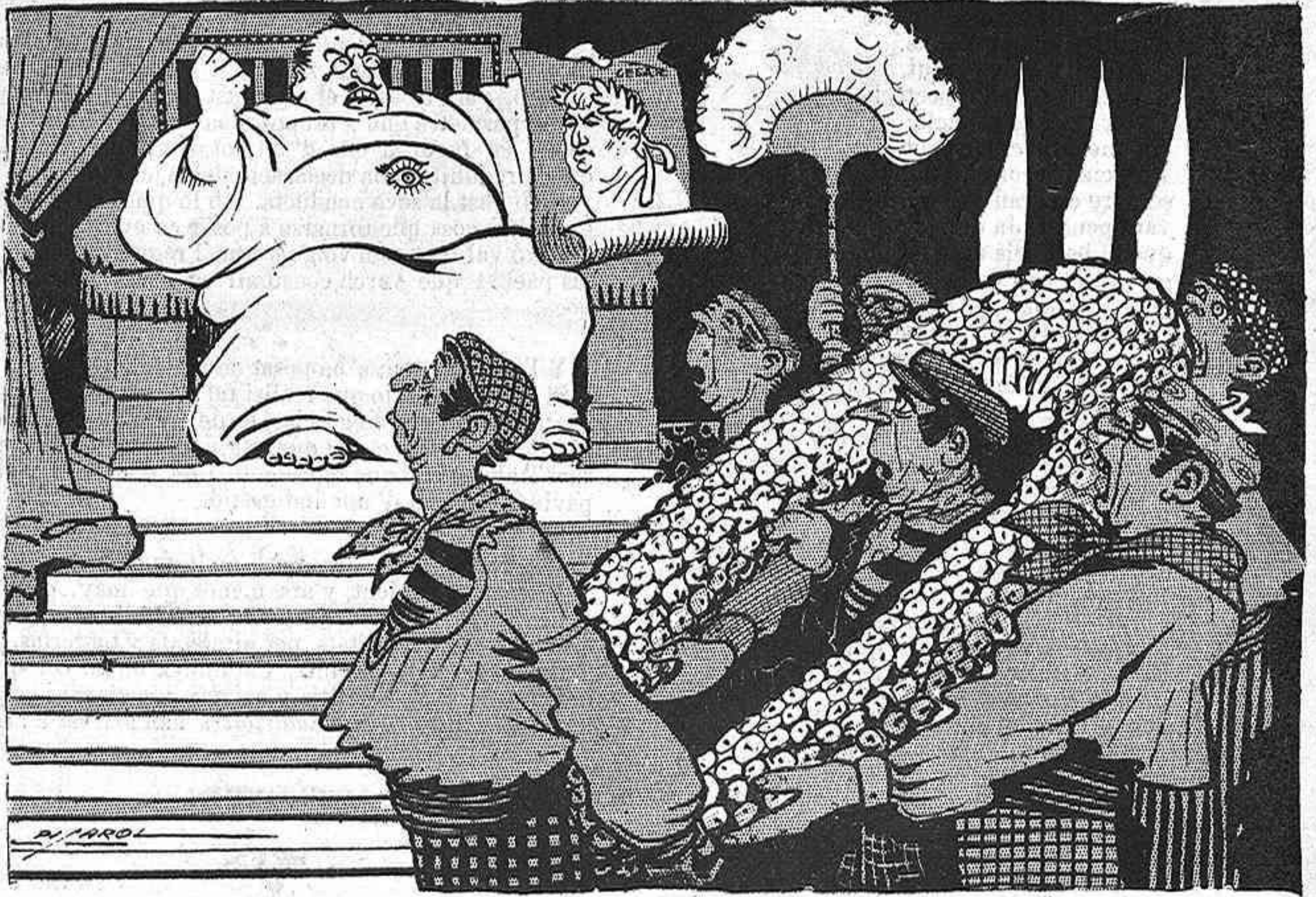
P. ARROL

—¿Vol castanyas, señor?

—¡No, no!... Ja sé 'l gust que tenen las castanyas tevas. ¡Prou las he
tastadas!

UNA BROMA PESADA

—Aquí té la corona, don Lacandro.

—¡Pero si jo no la vull d' aquestas!... Jo la vull d' emperador.

sar els elements més antagònics, ¿cóm se pot consentir que 'ls que han sigut sempre més afins se tirin pullas y 's fassin mala cara?

Mentres enfront existeix l' enemich, sols un pensament ha d' animar á tots sens excepció: la necessitat d' acabar ab ell.

Per últim la *Exposició internacional d' Art* ha sigut clausurada. Examinada en conjunt s'ha de reconéixer que ha sigut una gran manifestació no igualada fins avuy per cap més ciutat d' Espanya, per haverli donat importància extraordinaria la presència d' insignes artistes estrangers, que no concorren sino á n' els certamens de primer ordre.

Pero falta saber una cosa. Si un' altra vegada se 'ls torna á cridar ¿acudirán á Barcelona ab la mateixa sollicitud? O en altres termes: ¿están contents dels resultats conseguits?

Nosaltres recelém que no. Son infinitas las obras que mereixían ser adquiridas, y que tornarán á la seva procedencia, proclamant que la nostra capital es un pobríssim mercat. Molta animació, moltes y repetidas festas que res tenían que veure ab l' objecte del certamen, moltes distincions honoríficas y, al final de tot, ben escassas adquisicions.

Barcelona encare es aixís... y es de témer que en lo successíu els grans artistes la deixarán per lo qu' es...

La *Gaceta vina* s'ha declarat admiradora de la sardana; pero sols quan se balla al Ampurdá.

Fora d' aquella comarca ja es un' altra cosa. Llavoras la troba «arma de combate» que esgrimeix la «familia separatista para sus fines bastardos, motivo de enojos para los que no son catalanes» y dansa ressucitada y extesa «no por un noble afán de patriotismo, sino por un ansia de ofensa á Castilla.»

* *

Si aixís s'ha de modificar el concepte de las cosas ab sols cambiar de puesto, ¿qué dirém de las personas? ¿Qué dirém de D. Prudencio y de tota la seva cáfila d' intru-

sos? Podrían ser tan tolerables com vulguin si no s' haguessin mogut de la seva terra, pero la seva sola presencia aquí es un insult, una provocació y una ofensa contínua á Catalunya.

Al parlar aixís no tenen dret á queixarse, porque no faig més que aplicals'hi 'l seu mateix criteri respecte á la sardana.

Els espanyols de l' Argentina son admirables.

Apenas arriba allí la noticia de la catástrofe del Cardoner, ja giran telegráficamente 25,000 pessetas para socorre als damnificats.

¡Oh germans benvolguts, en quíns la distancia y la fortuna—perque bé 's veu prou que 'ls espanyols de allí son més afortunats que 'ls d' Espanya—no han debilitat las afeccions confraternals!

Catalunya admira la efusió del vostre sentiment y l' esplendides de la vostra generositat.

* *

He sentit contar qu' en Lerroux al enterarse de aquest envió, va exclamar:

—¿Desde cuando los giros de Buenos Aires no se hacen por mi conducto? ¡Renacuajos!

Está molt posat en ordre que 'ls que tenen propensió als entusiasmes estiguin que no hi vegin de cap ull, ab motíu de la resposta del rey al discurs de 'n Sanllehy, respecte á que 'l catalá es una llengua espanyola, tan digne de respecte y estimació com la castellana.

Pero de aixó á creure que 'l nostre llenguatje ha guanyat alguna cosa ab aquesta declaració, hi va una distancia molt gran.

O sino fassin una proba.

* *

Es un principi universalment admés en Pedagogía que l' ensenyansa donada en la llengua materna dels alumnes resulta per aquests més assequible y profitosa, que no donada en qualsevulga altre idioma.

Donchs bé: els entusiastas de la declaració del rey, no

tenen més que sollicitar que la primera ensenyansa á Catalunya, en las escolas públicas se dongui en catalá, y ja veurán el govern quín carpetasso 'ls hi venta.

Desenganyinse 'ls ilusos, y no olvidin l' adagi castellá: «Una cosa es predicar y otra dar trigo».

L' altre día va ser agafat un fulano qu' en menos de una senmana va estafar 2,000 pesetas á un comerciant de Barcelona, 1,000 á un altre y 500 á un tercer.

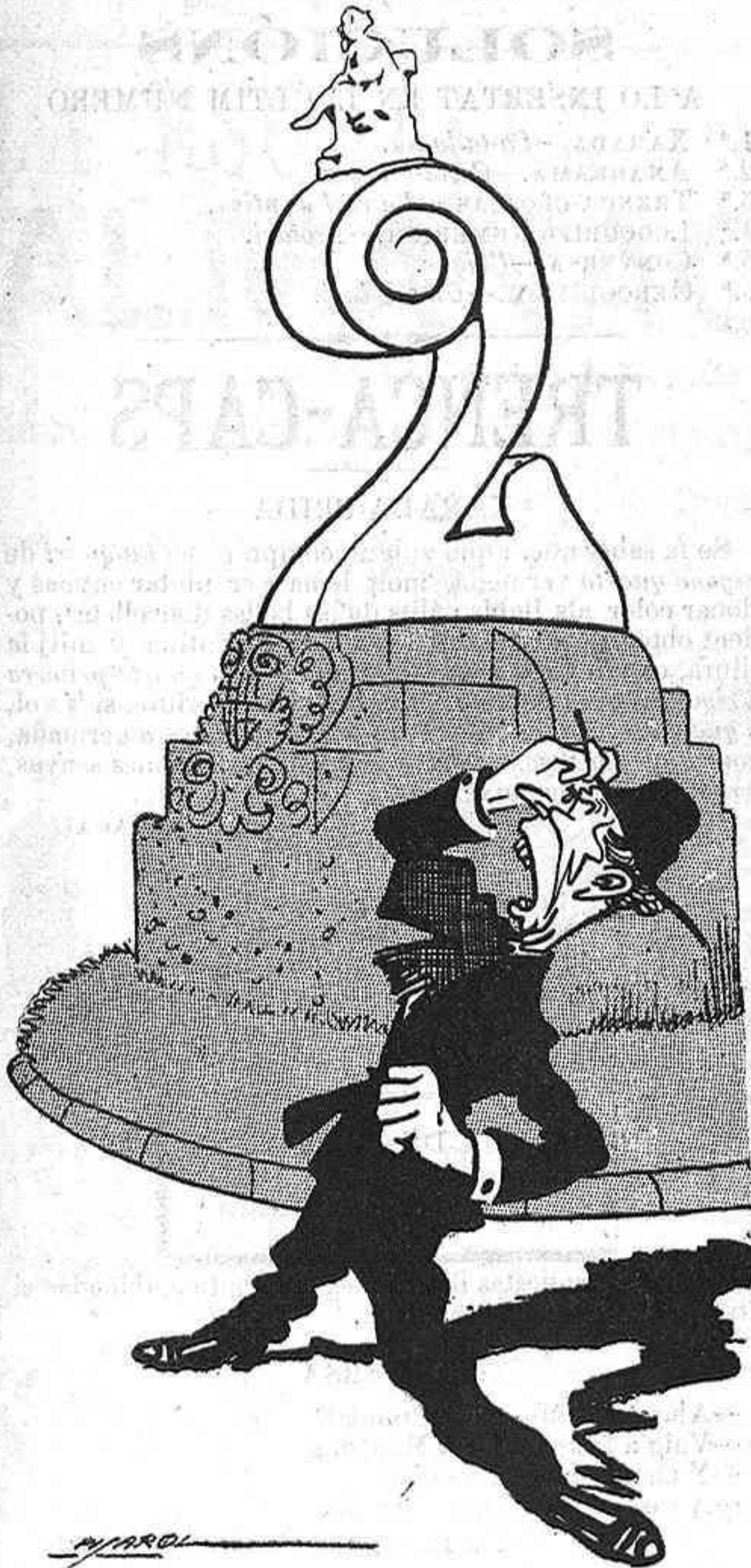
Ja ho veu ell mateix; en aquest món no 's pot ser considerat.

Tot justament quan anava rebaixant l' import de las estafas, en proporció de la meytat; quan ab algunas pocas més que n' hagués pogut fer hauria arribat á zero, li pararan el vol y l' engabían.

Que 'm dispensin las autoritats: aixó es desconéixer la bona voluntat de un home!

D. Joseph Mansana del Círcul Eqüestre ha dirigit una comunicació al Director de la Escola de Arts y Industrias y Bellas Arts de Barcelona, notificantli que aquella societat ha resolt oferir en el curs actual dos Bossas de Viatje de dos mil pessetas cada una, l' una d' ellas pera

TENORIESCA

—¡Cielos!... ¡El número 2 aún mantiene su escultura...!

la secció de Bellas Arts y l' altra pera la d' Arts aplicadas á la industria y á la decoració.

Magnífich, y digne aplauso!

* * *

Pero D. Joseph Mansana, que además de President del Círcul Eqüestre es Director de la Catalana del Gas ¿no podría en aquest últim concepto fer alguna cosa pel mateix istil?

¿No podría oferir premis al que indiqués la manera de conseguir que 'l gas que 's consúm á Barcelona, illumínés doble de lo que illumina y costés sols la meytat de lo que costa?

La protecció á las Bellas Arts es molt laudable... Pero crech que sería altament profitós, al mateix temps, impedir á tota costa la prosperitat de las Malas Arts... ¿No ho creu aixís, Sr. Mansana?

Ha arribat á Barcelona la fragata de guerra alemana *Stein*, escola de guardias marinas.

Y aquesta vegada l' Ajuntament no ha disposat cap obsequi dels que sol dispensar á tots els barcos de guerra que 'ns visitan.

¿Es que 's proposa, en lo successiu, enfrenar la seva rumboitat?

No, senyors. La causa de aquesta continencia deu buscarse en que 'ns trobém á últims de octubre: es deguda á que l' exercici económic toca al seu terme, y á qué en el pressupost municipal la consignació destinada á *Champagne* está completament agotada.

El capitá de la fragata escola pot apuntarse aquest dato en el llibre de text, pera tenirlo present per si un' altra vegada 's proposa visitarnos.

Procuri venir en tal cas durant el primer trimestre de l' any, y farà la pau ab l' Ajuntament.

L' alcalde de Nules (Castelló de la Plana) no vá permetre que 's corregués un toro de foch, y 'l poble vá amotinarse apedregant al alcalde y al Ajuntament. De manera que la corrida ja hi vá ser, sino de toro de foch, d' alcalde y regidors, que al veure's embestits per forsa havían de treure foch pels queixals.

Ara sols falta que 'l govern declari á Nules poble benemérit, modelo de civiltat y de cultura, y mantenidor entusiasta de las grans festas nacionals, en tota la seva pureza y salvatjisme.

Segons un telegrama del *Avi Brusi*, en la recepció de Palacio el rey «hablando de los debates parlamentarios, de los que se halla perfectamente enterado, alabó el discurso que el Sr. Suñol pronunció al consumir el segundo turno, en la discusión de la totalidad del proyecto de administración local.»

Ara si que podém dir alló:—El discurs de 'n Suñol tot-hom l' alaba, lo mateix els amichs que 'ls adversaris; pero la capa de *mi autonomía no aparece*.

En l' antessala del alcalde.

—¿El Sr. Sanllehy?—pregunta un pretendent.

—El Sr. alcalde—respón el porter—no reb fins á las dotze.

—¿A las dotze reb? ¿Y á quín hora dona?

Ja fa algun temps un metje americá 'ns feya saber que la dona es infinitament més forta y resistent que l' home. Y ara de poch, Mr. Maraga, distingit professor de Física de la Sorbona, estableix, després de curiosíssimas experiencias, una nova superioritat á favor del sexo nomenat débil.

Aquest sabi després de haver comparat l' efecte produhit durant la conversació per veus de donas y veus d' homes, y medít el volúm d' ayre que surt de la boca, ha trobat que un home, al parlar se fatiga quatre vegadas més que una dona, y que aquesta esmersa menos esforços en garlar... qu' en ferse vent ab el vano.

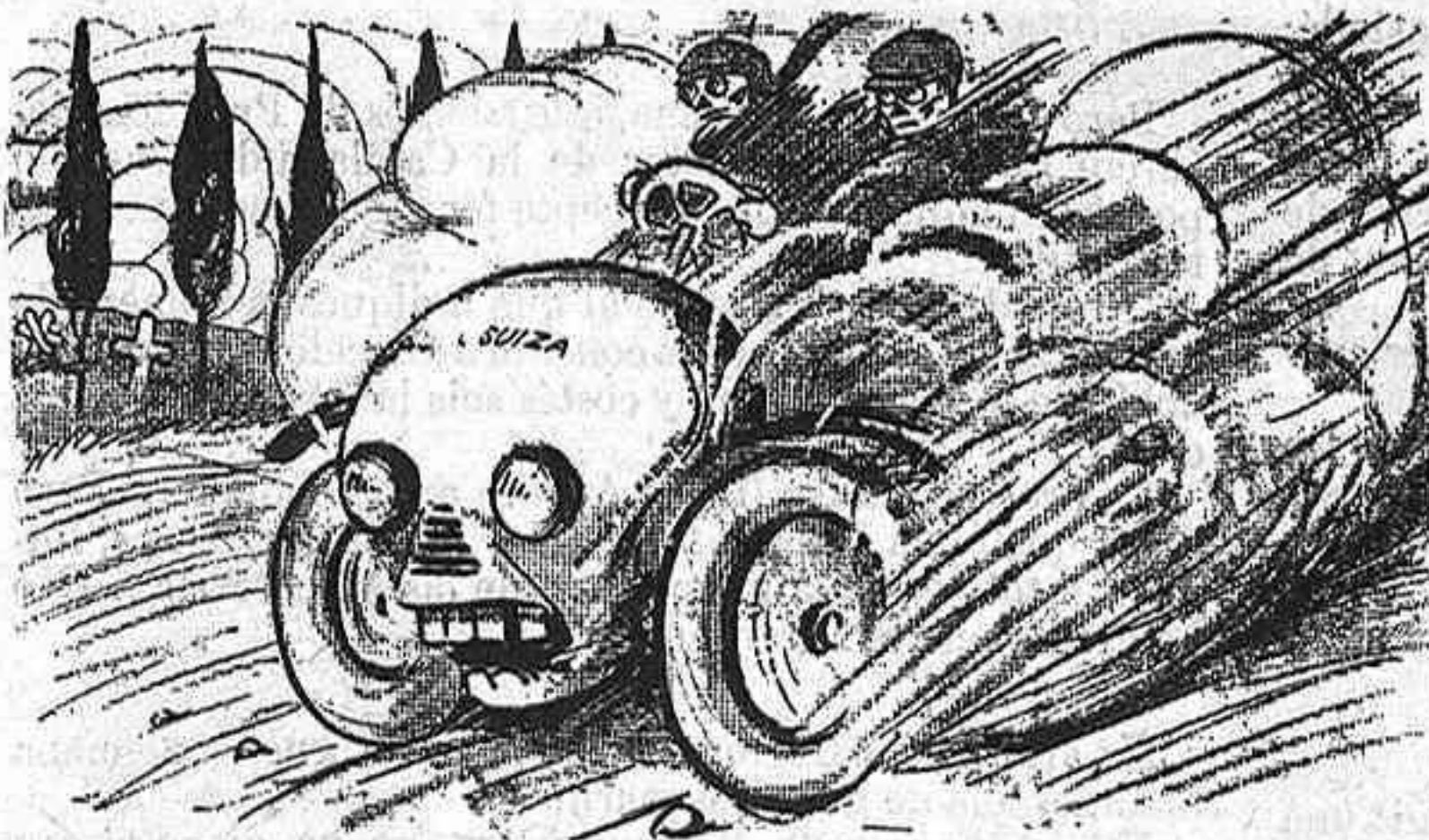
Aquí tenen explicat científicament perque las donas, desde que 'l món es món, son més xerraires que 'ls homes.

¡A lo que arriba la curiositat humana!

Ara 'ns escriu *Un tafaner* preguntantnos si sabém el significat de las paraulas *Secretario internacional* que 'l

EL FOMENT DE LAS NECRÓPOLIS

Rapidés, economía y perfecció.

celebrat regidor llibertari senyor Zurdo de Olivares posa algunas vegadas sota 'l seu nom.

Ab verdader sentiment hem de contestarli que 'ns es impossible satisfer la seva curiositat. No sabem qué volen dir las tals paraulas.

Podríam aconsellar al *tafaner* que ho preguntés al mateix Sr. Zurdo, pero 'ns sembla que fora inútil.

De segur que tampoch ho sab.

Els lerrouxistas han anat á fer un *meeting* á la Escala. Y de la *Escala* no han passat.

Per més esforços que han fet, no 'ls ha sigut possible entrar al pis.

Al pis de la conciencia pública.

La última invenció dels *donprudencistas*.

Calificar á n' en Cambó d' *héroe de Hostafranchs*.

¡Pobra, pobra inventiva!

¿No veyeu que ab aquests mots mentíu á la descarada?

Ell tan sóls sigué el ferit: els *héroes* vau ser vosaltres.

O sinó, recordeuvos d' alló de *El Intransigente* del 20 d' abril.

«El atentado de Hostafranchs fué una consecuencia de la muerte de Clavería.»

El dit de la Providencia.

«A Hungría—díu un periódich—fa molt temps que no plou. La sequedat es espantosa.»

¡Quín *consol* pels infelissos pobles que 'l Llobregat y 'l Cardener han reduhit á la miseria!

¿Per qué la mitat del aygua que ha caygut aquí no havia d' anar á caure á Hungría?

¿Cóm es que no ha succehit aixís?

El dit de la Providencia *té la paraula*.

¡Anda, salerol!.. 'S veu que la cosa va bé.

Tot just acabat el festival dedicat á las víctimas de Málaga y al que feyam referencia en l' últim número, ja vé don Prudencio anunciante un altra á benefici—díu—dels damnificats de Catalunya.

Duenyo es ell de fer á la *Casa*... seva lo que millor li sembli, pero com que, segons *casi* afirma un autor,

«en los negocios *benéficos* la buena forma es el todo,»

ens permetém aconsellar al infatigable empresari y acreditat agitador que organisa la cosa, una mica de claretat en els comptes que del projectat festival presenti després al públich.

Perque, ja deu recordarho, els de la darrera funció varen resultar molt foscós.

S' ha inaugurat á Nova York una Exposició d' automòvils.

¡Ah! ¡Qué 'n son de felissos els neoyorkins!..

¡Poguer tenir els automòvils exposats! Aquí els *exposats* som nosaltres.

¡Vés en qué 's fixa la gent!

No falta qui ha observat que ja fa algun temps que don Prudencio no s' ocupa per res de mister *Arrós*.

¿Qué més natural?

¿No saben que, ara com ara, per l' ex-emperador no hi ha altra *arrós* que 'ls festivals benéfichs?

Deixin vostés que passi la tongada de las inundacions: ja veurán com el *soplón* torna á sortir en escena.

Ab la corresponent safata á la porta, *para sufragar los gastos de propaganda*.

Xascarrillo de postres... de Tot sants.

L' hereu de un onclé rich, está en íntima conferencia ab un constructor de panteons. Y resumint la seva manera de veure, li diu:

—En ff, per lo que li acabo de dir comprendrá que vull una cosa qu' estigui bé; pero

ab poch luxu, perque sino tots els meus amichs vindrían á enmatllevarme quartos.

SOLUCIÓNS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Ca-ta-la-na*.
- 2.ª ANAGRAMA.—*Costa—Tosca*.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La real mentira*.
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Protasi*.
- 5.ª CONVERSA.—*Clague*.
- 6.ª GEROGLÍFICH.—*Un solidari*.

TRENCA-CAPS

XARADA-CRIDA

Se fa saber que 'l que vulgui comprar una *hu-quart* de *segona-quarta* vermella, molt bona per pintar cuynas y donar color als llabis pálits de las bellas donzelletas, podent obtenir els 100 kilos á rahó de 2 céntims y mitj la lliura, que 'n fassa part directament á la *quarta-primer* *Primera-segona* de *Total*. També 's pot escriure, si 's vol, á *quarta-segona* dida del *Para-lelo* ó á *primera* germana, coneguda per *Segona-terça-prima* y qu' es, per més senyas, *tercera-quarta* de naixement.

MR. GERMAIN LACAI

ENDAVINALLA

Sense jo res pot ser gran, general no pot pas ser, en gracia soch lo primer y estich á Gracia á l' entrant.

CAMPANÉ

TARJETA

ANITA DE PEDRALET

LORCA

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas el títul de una sarsuela castellana.

NINON

CONVERSA

- Ahont vas Macari tan mudat?
- Vaig á festa major á Montroig.
- Y ahont anirás á menjar?
- A casa d' aquell que t' he dit.

UN DEFENSOR DE PORT-ARTHUR

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

El próximo lunes, día 4 de Noviembre
SE PONDRÁ Á LA VENTA EL TAN ESPERADO

ALMANAQUE-ENCICLOPEDIA DE LA VIDA PRÁCTICA
EL AÑO EN LA MANO

PRECIOS: { Encuadernado en cartoné, con cubierta á varias tintas. . . . . Ptas. 1'50
Encuadernación lujo en oro y relieve. . . . . Ptas. 2

APELES MESTRES

En **JOAN DEL ÓS**

Quinto de la vora del foch

Preu: 1 pesseta

NOVEDAD

RUBEN DARIO

Parisiana

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50

NOVEDAD

ALTAMIRA

Historia de España y de
la civilización española

Tomo 3

Ptas. 7

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA
ALMANACH *pera* **1908**
l'any

ESTÁ MOLT ADELANTADA L' IMPRESSIÓ

Láminas en colors y cubierta tricromía

Poden nostres corresponsals formular pedido

Dissapte, día 2 Novembre

NÚMERO EXTRAORDINARI

DE

La Campana de Gracia

CONMEMORANT LA TRADICIONAL

FESTA DELS MORTS

8 planas de ilustració y text

Preu: 10 céntims

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

BUSCANT NINXO

EL VIGILANT:—¿Sent, don Prudencio, lo que diuen tots els vehíns? Que no li volen á vosté en aquest barri y que si s' hi vé á estar, se mudarán de casa.